Technische vragen voor de Raad van woensdag 29 januari 2025

Vragen van : SP
Aan wethouder : N.G.T. van Voorden
Over : Verordening maatschappelijke ondersteuning

Met betrekking tot de **verordening maatschappelijke ondersteuning** (commissie Zorg, Welzijn & Samenleving, agendapunt 5/6, 15 januari'25) zou ik graag willen weten:

1. Art. 4 lid 7 regelt het stappenplan voor het onderzoek van het College (= de gemeente). Dat start (stap 1) met een gezamenlijke vaststelling van de hulpvraag. Bij stap 4 wordt bekeken wat mensen zelf kunnen en of er een algemene voorziening is. Als het onderzoek is afgerond kunnen mensen een aanvraag doen voor een maatwerkvoorziening of pgb. Als men dat doet, volgt er een beschikking (positief of negatief) waarin de redenen voor die beschikking zijn opgenomen. Het onderzoek kan echter ook uitwijzen dat de kans op een voorziening klein is, bijvoorbeeld omdat er wordt verwezen naar een algemene voorziening. (Dat is op zich de bedoeling van het beleid: eerst eigen kracht en algemene voorzieningen, dan pas maatwerk/PGB.) Als uit het onderzoek komt dat een aanvraag waarschijnlijk weinig zin heeft, volgt er vaak geen aanvraag meer en dus ook geen beschikking waartegen een burger eventueel in bezwaar kan. In feite is er dan in het onderzoek al een besluit genomen, maar dan een besluit waartegen geen rechtsmiddelen open staan. Mede vanwege deze spanning bestaat de onafhankelijke cliëntondersteuning (geregeld in art. 3). Dit is alles bij elkaar een kwetsbaar systeem. De gemeente is systeemverantwoordelijk en heeft een plicht naar de burger, maar heeft ook een financieel belang.

   Hoe houdt de gemeente zicht op het functioneren van de onderzoeken en de uitkomsten voor de mensen die geen maatwerkvoorziening of PGB hebben gekregen?

2. Art. 17 regelt de mogelijkheid een indicatie te herzien *(heronderzoek)*. Het is een 'kan'-bepaling, maar de toelichting spreekt met verwijzing naar art. 2.3.9 (dat artikel ziet op maatwerkvoorzieningen en pgb) over een verplicht periodiek onderzoek, waarmee je het niet meer hebt over een 'kan'-bepaling. In de toelichting wordt in algemene zin gewezen op de mogelijkheid om uitvoeringsregels op te stellen.

   Wat is het beleid van de gemeente Hilversum inzake heronderzoeken van WMO-indicaties? Zijn er uitvoeringsregels die hierop betrekking hebben?

3. In de commissie verwezen verschillende partijen in geruststellende zin naar de mogelijkheid om een beroep te doen op de hardheidsclausule (art. 27). Desgevraagd zei de wethouder zich niet te kunnen herinneren dat er in zijn periode gebruik was gemaakt van die hardheidsclausule (dat lijkt mij logisch, het is in lijn met de

gangbare praktijk: een hardheidsclausule wordt zeer terughoudend en dus vrijwel nooit toegepast).

Zijn er cijfers beschikbaar over de toepassing van de hardheidsclausule in Hilversum?

Ter toelichting: mijn vrees is dat de gemeenteraad (althans delen daarvan) te optimistisch is over de functie van de hardheidsclausule als garantie voor een redelijke uitkomst. De gemeentelijke organisatie voert in beginsel de regels uit die de Raad geeft, het uitgangspunt is dat de Raad die regels kennelijk redelijk vond. De hardheidsclausule is er niet om het beleid dat de gemeenteraad vaststelt aan te passen zodat dat in voorkomende gevallen wat vriendelijker uitpakt.

Antwoord-penvoerder is Rogier Schouenberg 06-18869753

SP heeft technische vragen gesteld over agendapunt 12 (inzake de Wmo verordening) van de Raadsvergadering van woensdag 29 januari. De vragen en de antwoorden daarop vindt u hieronder:

Vraag 1
Hoe houdt de gemeente zicht op het functioneren van de onderzoeken en de uitkomsten voor de mensen die geen maatwerkvoorziening of PGB hebben gekregen?

Antwoord:
Als een inwoner zich bij de gemeente meldt met een hulpvraag, dan wordt het contact met de medewerker van Wmo toegang vastgelegd, ook in geval de melding niet leidt tot een (vervolg)onderzoek. Tijdens het onderzoek zoals beschreven in artikel 4 wijzen we de inwoner actief op diens rechten en plichten, zoals de gebruikmaking van onafhankelijke cliëntondersteuning en de mogelijkheid van het indienen van een aanvraag. Gedurende het onderzoek is het uitgangspunt om samen met de inwoner tot een duidelijk en gedragen beeld te komen van diens situatie, netwerk en mogelijkheden. De onderzoeksresultaten worden vastgelegd. Niet elk onderzoek hoeft te worden opgevolgd door een aanvraag. Op het moment dat de inwoner zelf een oplossing vindt voor zijn ondersteuningsbehoefte (=eigen kracht) of gebruik gaat maken van bijvoorbeeld een algemene voorziening, dan is dat het resultaat van het onderzoek. Dat is geen impliciet besluit, zoals in de vraagstelling gesuggereerd wordt, maar een gezamenlijk inzicht. De inwoner heeft overigens altijd de mogelijkheid om na het onderzoek een formele aanvraag in dienen dat leidt tot een besluit als bedoeld in artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht.
Mocht de inwoner op een later moment met een nieuwe melding komen (al dan niet door tussenkomst van bijvoorbeeld de onafhankelijke cliëntondersteuner of een aanbieder van

een algemene voorziening die ook een signaleringsfunctie heeft), dan is de historie van de inwoner bij de gemeente bekend. In de procedure die mogelijk alsnog leidt tot een Wmo maatwerkvoorziening (= besluit) wordt hier dan rekening mee gehouden.

Vraag 2
Wat is het beleid van de gemeente Hilversum inzake heronderzoeken van WMO-indicaties? Zijn er uitvoeringsregels die hierop betrekking hebben?

Antwoord:
Heronderzoeken vinden plaats voorafgaande aan de einddatum van Wmo indicatie, zodat tijdig een nieuwe aanvraag kan worden gedaan en er geen hiaat ontstaat in de Wmo ondersteuning van de inwoner. In andere gevallen voor zover daartoe aanleiding bestaat, bijvoorbeeld op basis van signalen van de aanbieder of de inwoner. Er zijn geen specifieke uitvoeringsregels.

Vraag 3
Zijn er cijfers beschikbaar over de toepassing van de hardheidsclausule in Hilversum?

Antwoord:
Er zijn geen cijfers voorhanden over de toepassing van de hardheidsclausule. Er wordt incidenteel gebruik gemaakt van de hardheidsclausule. Daar is een hardheidsclausule ook voor bedoeld. Anders is aanpassing van de beleidsregel eerder aangewezen. Overigens bieden de Wmo 2015 en de verordening maatschappelijke ondersteuning Hilversum in het algemeen al voldoende ruimte voor maatwerk.